

Til kommuner og EOF

Jord & Affald
J.nr. MST-7842-00001
Ref. skj/beyas/pbr
Den 1. maj 2012

Orientering om belægning og forurening på benzinstationer

Problem

Der har været en række sager, hvor der har været uenighed mellem kommuner og olieselskaber, om en eksisterende sf-stenbelægning skal udskiftes med en tæt belægning. Der har ligeledes været uenighed om mindre forureninger under befæstelsen på salgsplassen på gamle benzinstationer kan påbydes fjernet. Miljøstyrelsen har derfor udarbejdet denne orienterende skrivelse, som indeholder Miljøstyrelsens tolkning af reglerne.

Miljøstyrelsen kan vejledende udtale sig om spørgsmål vedrørende love og bekendtgørelser, der sorterer under styrelsen. Miljøstyrelsen kan ikke konkret og faktisk tage stilling, idet kompetencen henhører under kommunerne.

Beskrivelse af reglerne i benzinstationbekendtgørelsen

Benzinstationsbekendtgørelsen¹ fastsætter regler for indretning og drift af benzin- og dieselsalgslanlæg. Bekendtgørelsens kapitel 2 omhandler benzinstationer, der etableres efter 30. september 2001, og kapitel 3 omhandler benzinstationer, der er etableret før 1. oktober 2001.

For benzinstationer omfattet af kapitel 2 skal belægningen på salgsplassen være tæt. Der må ikke ske nedsivning af eventuelt spild af motorbrændstof til jorden jf. § 9, stk. 3.

For benzinstationer omfattet af kapitel 3 skal belægningen under eksisterende udleveringsstandere være tæt inden for nærmere fastsatte tidsgrænser, senest ved udgangen af 2007, så der ikke kan ske nedsivning af eventuelt spild af motorbrændstof til jorden, jf. § 13, stk. 1, pkt. 7. Belægningen på eksisterende salgsplassen er ikke omfattet af kravet om tæthed.

Dette er dog ikke ensbetydende med, at der aldrig kan kræves tæt belægning på en salgsplassen, som er etableret før 1. oktober 2001.

¹ Bekendtgørelse nr. 555 af 9. juni 2001 om forebyggelse af jord- og grundvandsforurening fra benzin og dieselsalgslanlæg.

Dette er en følge af kravet i § 14 om, at ved udvidelse, udskiftning eller væsentlige ændringer af hele eller dele af anlægget efter 30. september 2001, skal de udvidede, udskiftede eller ændrede dele opfylde kravene om indretning i kapitel 2. Det er indsat for at undgå, at en benzinstation ikke, blot fordi den var etableret inden 1. oktober 2001, i al fremtid kan benytte sig af "forældet" teknologi.

Miljøstyrelsens kommentarer

Baggrund

Belægningen på salgspadser har typisk bestået af sf-sten. Det bemærkes i den forbindelse, at sf-sten vil kunne udgøre en næsten tæt belægning, når arbejdet er udført rigtigt med fald til afløb og løbende vedligehold, jf. Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 6, 2008: Forebyggelse af jord og grundvandsforurening på industrivirksomheder ved udvalgte aktiviteter. Ved nyetablering vil sf-stenbelægning ikke være acceptabel. Her vil der kunne etableres støbt betonbelægning.

Man ville ikke ved fastsættelse af benzinstationsbekendtgørelsens bestemmelser umiddelbart kræve eksisterende benzinstationers belægninger gjort tætte, da dette, som redegjort for i følgende citat fra et notat udarbejdet af Miljøstyrelsen den 22. december 1999 om miljøregulering af benzinstationer i Danmark, "[...] ikke synes hensigtsmæssigt [...] før det tidspunkt, hvor tanke og standere i øvrigt skulle udskiftes. Det skyldes, at forurening ved spild på befæstede arealer relativt betragtet udgør en mindre væsentlig forureningsrisiko samtidig med, at udskiftning af belægninger er særdeles omkostningskrævende."

De store omkostninger, som der ofte vil være, skyldes, at en støbt betonbelægning er tykkere (højere) end sf-stenbelægningen, hvilket medfører pladsproblemer i forhold til de underliggende rør. Dette kan medføre en række afledede udgifter, idet der ofte skal ske udskiftning eller omlægning af produktrør og evt. også rør til vandafledning og føringsrør til el-installationer.

Bestemmelsen i § 14 skal med hensyn til belægning administreres under hensyntagen til det proportionalitetshensyn, som var baggrunden for ikke umiddelbart at kræve tæt belægning på eksisterende salgspadser.

Definition af salgspads

En salgspads er området ud for standeren eller standerøen, hvor motorkøretøjer parkeres, mens de påfyldes brændstof. Der kan typisk ske påfyldning fra begge sider af standeren eller standerøen, så der er typisk to eller flere salgspadser.

Den enkelte salgspads må som hovedregel betragtes som en samlet anlægsdel.

Forskellige situationer

Det fremgår af § 14, i hvilke situationer der skal etableres tæt belægning. I det følgende kommenteres dette.

Udvidelse

Udvidelse kan karakteriseres som nyanlæg, hvorfor reglerne for nyanlæg, jf. kapitel 2 gælder for de nye anlægsdele.

Udskiftning

Ved udskiftning af en anlægsdel (såsom en dieselolietank eller belægningen på en salgsplads), skal den nye anlægsdel være i overensstemmelse med reglerne for nyanlæg, jf. kapitel 2.

Udskiftning af delelementer af belægningen (et begrænset antal sf-sten) på en salgsplads f.eks. i forbindelse med vedligeholdelse, udbedring af lunger, hjulspor eller efter gravearbejder som følge af nedlægning af rør eller bortgravning af forurenede jord under belægningen, betragtes ikke som udskiftning, hvorfor en sådan udskiftning ikke er omfattet af reglerne om tæt belægning i kapitel 2.

Såfremt hele salgspladsen renoveres (defineres som, når over halvdelen af befæstelsen, sf-stenene, tages op i forbindelse med renoveringen af salgspladsen), skal der som udgangspunkt etableres tæt belægning på salgspladsen, uanset om dette sker samtidig med andet jordarbejde, som for eksempel udføres i forbindelse med nedlægning af rør eller bortgravning af forurenede jord under belægningen. Kun hvis dette medfører væsentlige afledede udgifter, se under "*Baggrund*" vil dette kunne fraviges.

Hvis det er nødvendigt midlertidigt at fjerne belægningen pga. f.eks. rørarbejde, kan man lægge belægningen tilbage. Man kan godt i denne situation udskifte nogle eller alle de gamle sf-sten med nye.

Væsentlige ændringer

Væsentlige ændringer omfatter i relation til befæstelsen situationen, hvor der sker større anlægsarbejder på arealet, f.eks. fordi der flyttes rundt på placeringen af de enkelte anlægsdele, eller hvor de primære anlægsdele (benzin- og dieseltanke og tilhørende rør) er omfattet. Ændringen er sammenlignelig med nyanlæg indenfor hele eller dele af arealet. På den del af arealet, hvor ændringen sker, skal alle anlægsdele, herunder belægningen, bringes i overensstemmelse med reglerne for nyanlæg, jf. kap. 2.

Tilsyn og forpligtelser

Kommunen fører efter miljøbeskyttelsesloven tilsyn med, at benzinstationsbekendtgørelsen overholdes, herunder at krav om tæt belægning er overholdt, jf. bekendtgørelsens §§ 9-14.

Kommunen tager således også som tilsynsmyndighed stilling, hvis der er tvivl om forståelsen af bestemmelserne i konkrete sager. For eksempel om der er tale om en udvidelse, udskiftning eller en ændring, som er så væsentlig, at det begrundes, at en hidtidig ikke-tæt belægning (typisk sf-sten) skal udskiftes med en tæt belægning (typisk betondække).

Hvis der træffes en afgørelse, kan afgørelsen påklages efter gældende klage-regler, ligesom man kan søge spørgsmålet afgjort ved domstolene.

Krav om tæt belægning begrundes med, at der derved søges undgået, at der fra de pågældende risikobetonede aktiviteter (benzinstationen) upåagtet sker spild eller udsivning, som medfører forurening, der så ved eventuel senere konstatering af forureningen medfører miljømæssigt begrundet behov for oprensning.

Da ansvar efter benzinstationsbekendtgørelsen må anses for at være et uagtsomhedsansvar (culpa), vil det forhold, at belægningen på eksisterende salgspadser ikke er tæt (typisk sf-sten), ikke i sig selv udgøre fornødent grundlag for påbud vedrørende driften efter miljøbeskyttelsesloven. Forhold, der giver anledning til særligt spild eller manglende vedligeholdelse af eksisterende belægning til almindelig standard for den pågældende belægning med øget risiko for forurening skal dog imødegås af driftsherren og vil kunne begrunde påbud herom efter miljøbeskyttelseslovens § 42 fra tilsynsmyndigheden. Ved vurdering af tilstanden kan anvendes tabel 6.7 i "Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 6, 2008: Forebyggelse af jord og grundvandsforurening fra industrivirksomheder ved udvalgte aktiviteter".

Kommunen fører herudover også tilsyn efter jordforureningsloven og varetager sine øvrige opgaver efter påbudshjemlerne i jordforureningslovens §§ 40 og 41. Der skal ikke her nærmere redegøres for påbudsmulighederne, men blot kort nævnes, at en forudsætning for at kunne udstede påbud efter § 40 er, at der findes en begrundet mistanke om, at der er sket forurening, og derudover skal det ud fra det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip sikres, at et påbud efter sit indhold ikke bliver uforholdsmæssigt dyrt i forhold til arten og omfanget af en eventuel forurening.

Med venlig hilsen

Belal Yassin

Preben Bruun